

SKRBNIŠTVO

Alenka Bilić diplomirana socijalna radnica

Pojam „skrbništva“ je često pojam koji se koristi za sve korisnike Centra za socijalnu skrb tj. često nas kontaktiraju poznanici, susjedi ili rodbina neke osobe za koju žele poduzimanje određenih radnji i govore „on/ona je vaš“ ili „on/ona je pod vašim skrbništvom“. Iz želje da upoznamo javnost sa time što znači da je netko osoba pod skrbništvom, moram objasniti pojmove iz Obiteljskog zakona koji regulira sve postupke vezane uz skrbništvo. Skrbništvo je oblik zaštite djeteta bez roditeljske skrbi, odrasle osobe lišene poslovne sposobnosti i osobe koja nije iz drugih razloga u mogućnosti štiti svoja prava i interese. Djetetu štíćeniku skrbništvom se nadomješta roditeljska skrb a punoljetnom štíćeniku lišenom poslovne sposobnosti skrbništvom se osigurava zaštita onih prava i interesa koji su mu odlukom suda o lišenju poslovne sposobnosti ograničeni.

Ovom prilikom ću se više baviti skrbništvom za punoljetne osobe.

Kako netko postane štíćenik CZSS i postane osoba koja je pod skrbništvom?

Sud u izvanparničnom postupku punoljetnu osobu koja se zbog duševnih smetnji ili drugih razloga nije sposobna brinuti o nekom od svojih prava, potreba ili interesa, ili koja ugrožava prava i interese drugih osoba o kojima je dužna skrbiti se, lišava poslovne sposobnosti. Prije donošenja rješenja o lišenju poslovne sposobnosti sud će pribaviti stručno mišljenje vještaka odgovarajuće grane medicine o zdravstvenom stanju osobe za koju je pokrenut postupak lišenja poslovne sposobnosti. Rješenjem o lišenju poslovne sposobnosti sud odredi radnje i poslove koje osoba nije sposobna samostalno poduzimati. Npr. davanje izjava o osobnom stanju, raspolaganje i upravljanje imovinom, plaćom, mirovinom i dr., odluke o zdravlju i liječenju. Osobi koja je lišena poslovne sposobnosti centar za socijalnu skrb imenuje skrbnika. Rješenjem centra za socijalnu skrb skrbnikom se imenuje osoba koja ima osobine i sposobnosti za obavljanje skrbništva i koja pristane biti skrbnikom te ako je to za dobrobit štíćenika.

Tko pokreće postupak lišenja poslovne sposobnosti?

Svatko može obavijestiti centar za socijalnu skrb o potrebi pružanja takve zaštite nekoj osobi a zdravstvene ustanove i izabrani doktori opće odn. obiteljske medicine dužni su centru za socijalnu skrb dostaviti podatke o duševnim smetnjama i drugim uzrocima zbog kojih netko nije sposoban brinuti se o svojim pravima i interesima. Postupak na sudu pokreće ili centar za socijalnu skrb ili druga osoba (najčešće je to neki član obitelji). Prilikom pokretanja postupka potrebno je osobi za koju se predlaže oduzimanje poslovne sposobnosti imenovati posebnog skrbnika u tom postupku.

Što su obaveze skrbnika?

Skrbnik mora brinuti o štíćeniku na način da štiti njegova prava i dobrobit, upravlja njegovim prihodima i imovinom, brine o zdravlju štíćenika.

Skrbnik svakih 6 mjeseci centru za socijalnu skrb mora podnositi izvješće o svojem radu i o stanju štíćenikove imovine.

Što je anticipirana naredba?

Svaka osoba prije pokretanja postupka lišenja poslovne sposobnosti može u obliku javnobilježničke isprave odrediti osobu za koju želi da ju zastupa u postupku radi lišenja poslovne sposobnosti, što se naziva anticipiranom naredbom te tada centar za socijalnu skrb tu osobu imenuje posebnim a kasnije i stalnim skrbnikom.